

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

II. évfolyam.

98. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Kedd, április 29.

A peches munkapárt

Lukács László miniszterelnöknek állandó és fokozódó peche van a leplezésekkel, melyeket a kormány lapjai által az ellenzék ellen végeztet. Hol az események, hol az illetékes tényezők hazudtolják meg.

Pechje volt még abban is, amikor azt hirdette, hogy az ország hangulata nyugodt és hogy a nemzet örvend a kormány és a parlament munkája eredményeinek. Erre aztán lépten-nyomon következtek az igazságok: a törvényhatóságok bizalmatlansági nyilatkozatai és időközi választásokon a kormány jelöltjeinek bukása.

Lukács László magára maradt a sópárttal, Tiszával és a fogdmegórséggel. A felsülések sorozata tárul a szemlélő elé ama nekirugaszkodásokban, melyekkel Lukács az ellenzékot igyekezett kompromittálni. Előbb azt hangoztatta organumai által Lukács, hogy a legutóbbi általános választásokon ellenzéki jelöltek és pedig a Kossuth-pártiak a kormány választási kasszájából pénzt kaptak és így a kormány pénzén jutottak mandátumhoz, vagyis ha a sópénzt választási célokra fordították, hát ebből a Kossuth-párti jelöltek is kaptak.

Amikor azonban az ellenzéki lapok napról-napra követelték a neveket, akkor neveket nem tudott mondani. Nevek felsorolása helyett a Désy Zoltán marosvásárhelyi megválasztásának történetét kezdték megvilágítani főispáni és polgármesteri levelek publikálásával. Azután odafordították az alattomos gyanúsítást, hogy a megegyezések bizalmasan történtek és hogy a kormány paktumot csinált az ellenzékkel.

Erre a vádra Khuen-Héderváry Károly gróf, akkori miniszterelnök adta

meg azonnal a választ, melyben konstataálja, hogy nem igaz az, hogy a kormány az ellenzékkel választási paktumot kötött volna. Már pedig Lukács folyton ezt iratta. Tehát Lukácsot meghazudtolta Khuen-Héderváry gróf is.

Ennyi pech egyelőre elég, talán még sok is egy kicsit.

De semmi vész, semmi kudarc, égi háboru, földindulás, égszakadás nem akadályozza meg Tisza-Lukácsékat abban, hogy terveket kovácsoljanak a jövőre. Mintha Lukács a legbizonyosabb abban volna, hogy a világ végéig a helyén marad és miként egy híres bécsi audiencia után örömtől ragyogó arccal hirdette magáról és pártjáról: „Sohse halunk meg!”

A programm ezidő szerint a „képviselőház” legközelebbi foglalkoztatásáról szól. Május 5-én nyílik meg a képviselőház és már az első ülésnapon el akarják intéztetni az ülészak megalkulásának teendői közül az alelnökök háznagy és a jegyzők választását, másnap pedig a bizottságok tagjainak választását. Ezután szándékozik a kormány benyújtani, az igazságügyminiszter törvényjavaslatát a választási visszaélésekről. Mig a bizottságok e javaslattal foglalkoznak a Ház két heti szünetet kap.

Közben az igazságügyminisztérium elkészíti a választási bíráskodásról szóló törvényjavaslattal, melyet az igazságügyminiszter júniusban benyújt. Ekkor kezdődik a nyári szünet és őszszel tárgyalatni akarják a kerületek új beosztásáról szóló törvényjavaslatot is.

Lesz létszámfelemelés is, delegáció is és úgy képzelik, hogy a Lukács-kormány hiven teljesítve a bécsi parancsokat, szépen megussza az ideit esztendő.

Számításba veszik azt is, hogy az ellenzék ellentáll, a házszabályokat nem

ismeri el törvényesnek; de épen erre alapítja Lukács terveinek végrehajtását, mert ebben az esetben foglalkoztatni lehet a parlamenti őrséget, melyet esetleg rendőrséggel és katonasággal egészítenek ki, ha kordont kell vonni a Ház előtt. Alkalmazzák a pénzbüntetést is és azt remélik, hogy a végén a munkapárt mégis egyedül marad és mindent meg fog szavazni.

Számít rá a kormány, hogy a munkapárt gyomra, mely annyit elbirt, még ezt kibírja.

Az ellenzéki pártok addig is erejük teljességében folytatják agitacionális munkálkodásukat és egyúttal gondoskodnak afelől, hogy az aktuális kérdésekkel a nemzetet megismertessék.

Szinészeink nyári állomása.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A jog- és pénzügyi bizottság dr. Vargha Elemér tanácsnok epüklete ajatt holnap, kedden délután 3 órakor a városháza kistanácstermében ülést tart, amelyen a következő tárgyakat készítik elő a közgyűlésre:

Hivatalos jelentések a városi színház személyzetének nyári ellátása tárgyában. Ezzel kapcsolatban Erdélyi Miklós nagyváradi színházigazgató ajánlata.

Guthi Sarolta fejebevezése Zilahy Gyula szírigazgatóval kötött szerződésének fenntartása iránt beadott kérvényét elutasító tanácsi határozat ellen.

Mérmőki hivatali jelentés a városi villamos telepek a vízvezeték hálózatba bekapcsolási ügyében.

Gazdák figyelmébe! **Eredeti amerikai Johnston aratógép** **automobil rudhordó taligával** csakis az, mely kizárólag **Ráhrer Sándornál** kapható Debreczenben Piacz-utca 43. (Dréher mellett). Bächer — Melichár gépgyárak fióktelepén (Debreczen és környékén csakis ez a gyártmány van használatban.)

Bikszádi gyógyfürdő

(Szatmár megyében) Vasúti állomás, posta, távirda, telefon, gyógytár helyben. Prospektust, vizről árjegyzéket kívánatra küld a fürdőigazgatóság.

Megnyitás május hó 15-én.

Meleg ásványvíz-fürdők, szénsavas fürdő, hidegvíz gyógyintézet, dr. Butting-féle Inhaláció, 160 kényelmesen berendezett szoba, vízvezeték, acetilen világítás.

Elő és utó évadban, az állandó tartózkodónál

30% engedmény!

Mézőkői hivatali jelentés a Bárczy-utca csatornázása ügyében.

Debreczeni m. kir. államépítészeti hivatali átirata a Dunaföldvár—Debreczen—Mármaros-szigeti állami közút jobb oldalán elhúzó agyaggödörök ügyében.

Ónodi Gyöngyössi Zoltán fejtövezése aknatisztító szerkezetének alkalmazása iránti kérelmét elutasító tanács határozat ellen.

Medgyaszay Miklós jelentése a pallagi tehéniszlók és dohánypajták ügyében.

Abaujtonya vármegye megkeresése a térvényhatósági tisztviselők és családtagjainak felé az úti vasúti igazolványok kiállítására tárgyában a kereskedelmi m. kir. miniszterhez intézett feliratának hasonló szellemű fejrattal pártolása tárgyában.

A Tizenháromváros-utca 21. számú telek megvételének ügye.

A cs. és kir. 7-ik hadtestparancsnokság átirata a gyakori terekre vonatkozó szerződésnek jóváhagyási záradékkal ellátása tárgyában.

Egyéb esetleges folyó ügyek.

Fejlesszük iparunkat

Agrikulturánk csőd előtt.

Hagykédve nézünk nyugat felé, ott nem sokat lát az emberek feje az időjárás miatt. Az iparos államok sorsa független az időjárás szeszélyétől. Az agrikultur Magyarországon pedig a jó véletlenre kell, hogy bízva sorsát, mert létajpjának minden tőkéje kint van az Isten szabad ege alatt. Nem elég, hogy az ökonomiailag kiszámítható és kiszámíthatatlan csapások súlya alatt megrendült minden kereskedelmi lehetőség reális híte, nem elég, hogy a politikai bizonytalanság az államhítt és kereskedelmünkönk edukálta, most a legkiszámíthatatlanabb függvény próbálja keresztülhúzni vagyoni kibontakozásunk terveit: az időjárás. A természet is ellenségeink közé sorakozott, s az ország gyümölcsstermelei keservesen ébrednek ennek tudatára. Szerencsére a gabonát legtöbb

helyütt nem erte csapásszámba menő kár, azért még retteghetünk egyelőre a kiszámíthatatlan áprilisi időjárás miatt, a májusi fagyos szentekkor, no meg a júniusi jégesőjárás okából.

Ime ez a mezőgazda sivar helyzete. Amikor a pénzt befektette a gazdaságba, amikor munkájának véréjét kinn hagyta a mezőn, a legkedvezőbb piaci viszonyok mellett és egy újjonással tönkretelheti számításait az időjárás. Ezzel szemben az iparos állam lakóinál nem szerepel az időjárás súlyos rizikója, s a gazdasági lehetőségek is sokkal biztosabban vannak bázisra a mezőgazdasági kilités soknál.

Persze — hangzik a válasz — az ipari állami berendezésekhez sok tőke kell, befektetni való összeg, s ez előre is illuzórikussá tesz minden ipari tendenciát.

Akik így gondolkodnak, azok nem gondolják meg, hogy az agrikultura az utóbbi időben micsoda hatalmas lendülettel hagyta maga mögött a külföldi országokban a tíz év előtti berendezéseket s ez előrehaladásban Magyarországon egyáltalán nem tudott lépést tartani a haladó és nem is kizárólagosan agrikultur külfölddel. Ennek súlyos következményei pedig hamar jelentkeznek.

Elsősorban a külföld produktív képessége rohamosan emelkedett s ezzel a mi árunk erősebb konkurrenseként kapott. Másodszor minálunk a termőképesség a föld kihasználásával természetesen csökkent s ezzel a fejlődő külföldi győnye magyar konkurrensé még győnőbb lett. Emellett, ha egy másik állammal, mondjuk Franciaországnak terménygazdasága az egyik-másik esztendőben nem is ütött be, maradt az állam gazdasági egyensúlyának fedezetére a virágzó ipar, amiről minálunk természetesen szó sem lehet.

Széchenyi óta tulajdonképpen semmit sem haladtunk s így az a veszély fenyeget, hogy az egyre versenyképesebbé váló külfölddel szemben 25 év alatt bekövetkezik Magyarország agrikulturájának a csődje. Ha ehhez számításba vesszük még azt, hogy ezek az állapotok annak dacára következtek be, hogy az utóbbi évtizedek hosszú során minden törvény a mezőgazdasági Magyarország álláspontját védelmezte az ipari Magyarországgal szemben, akkor valóban indokoltá válik az a kérdés,

hogy nem-e beleges tendencié az, amely mégis a mezőgazdaságra akarja bázisra az államot?

Mezőgazdasági kulturánknak versenyképessé való fejlesztése annyi áldozatba kerülne, a mennyivel meg lehetne a magyar ipar versenyképességének az alapját vetni. A józan számítás tehát azt kívánja, hogy ne fektessük a pénzünket inkább abba a vállalatba, ahol a legkedvezőbb viszonyok mellett is keresztülhuzhatja minden számításunkat — az időjárás.

Előbb meg kell teremteni a magyar ipart, mely nem oly labilis tényező függvénye, mint az időjárás. És ha az állam létgyensúlyát biztosítja az ipar, akkor lehet csak belebozsátkozni mezőgazdasági kockázatokba, amelyeknek első alaptulajdonsága, hogy csak esetleges véletlen folytán jövedelmez.

Ha ez történnék meg, akkor minden vonalon erkölcsi és anyagi szilárdulás állna be, nem találgatnók folyton, hogy kit fog ejösmni az eső, kinek fagy be a dolga, és hogy ki fog nyakig uszni a megáradt szennyes vizekben...

Európa és Nikita.

Annai kedvezőtlen híresztelés után szinte meglepetésként kapta meg ma Európa a Reuter-ügynökség jelentését, amely arról számol be, talmak egyhanguan mondották ki, hogy Skutari hogy a tegnapi nagykövetségi reünión a nagyhatari dolgában elhangzott az utolsó szó, hogy a meghozott határozaton az utóbbi események mit sem változtatnak. Szóval Skutari Albánjé és Nikitának le kell mondani rója. Ugy döntöttek tegnap, hogy a hatalmak Nikitát fel fogják szólítani arra, hogy rövid időn belül ürítse ki Skutarit. Idáig a dolgok tőkéses rendben vannak. Csak azt nem tudjuk még, milyen lesz az a jegyzék, amit Nikitának akarnak átadni. Ezen mulik most minden. Ha az nem lesz elég energikus és nem fog kifejezetten ultimátumszerű lenni, akkor a monarchia leszámol a dolgokkal és Montenegró megfenyítését végzi ő maga — Európa nélkül.

Bál után.

Virszáló tekintetet vetettem a tükörbe: a frakkom... nyakkendőm... hajam... minden rendben.

Felvettem felsőkabátomat és a házigazdém szobájába léptem. Az öreg az asztalnál ült. A kavargó gözbe nézett, mely teáscsészéjéből felszállt s mint mindig, most is éjtelének felejthetetlen fénykorára gondolt, mikor még a kárpitos-egyesület elnöke volt.

Annuska éppen hazajött.

— Óh, doktor ur, ön bálba megy? — kérdezte az ő csendes, kissé bizonytalan gyerekhangján. És halkán felnevetett.

Ezután gyertyát vett a kezébe s kikísért az ajtóig.

— Köszönöm — mondtam.

Szemében vibráló fény csillogott. A gyertya lángja lohogott az áramló levegőben. Ezután csendesen betette az ajtót.

A városi vasút keresztülrobogott ajagutakon, hidakon, város fényben uszó utcákon át hol emberek áradata vonult és sötét mezőkön. Én nem láttam semmit. Az emberek jöttek-háltak, lökdöstek és szorongáltak. Nem láttam én semmit. Két szemre gondoltam. Nem tudtam tőlük szabadulni.

Arra gondoltam, hogy mint ragyogtak a szemek n. időn mint fiatal, éjtelőrmekkel és leányokkal teji diák a vidékről a fővárosba kerültem, s néhányszor hazakísértem vagy egy

cukrászdába mentem vele. Egy kissé szerelmes voltam akkor beje. A társaságok örvényébe kerültem, az élet és a munka jogukat követelték s az én kis védelem csendesen félrevonult. Várni... vámi a szerencsére.

S most a bálba mentem, ahol Idával találkoznai fogok.

Ezen az estén el fog válni, hogy többet érek-e neki, mint azok a nyeglék, akik már a konzervatóriumban körülvették.

Beléptem a szálló előcsarnokába. Pálmák és élőzöld mindenfelé, nehéz vörös szőnyegek a földön. A karosszékekben ragyogó egyenruha, pompás szabású frakkok. Az egyik sarokban egy páocska.

Hátul, a nyitott ajtón át a bálterem fénye tört felém, a táncban keringő lábak és ruhák észzevisszasága, a zene, fojtott hangok, s közbe vidám kacagás.

— Mi történt magával? Olyan... olyan zavart. Talán vajami kísértet jelent meg előtte?

— Kísértet nem... de majdnem. Kísértetek...

— Majdnem? Hogy érti ezt. Kérem, mesélje el.

— Most nem, talán később... ha majd még akkor hallani akarja.

Ő ismét velem táncol. Könnyen táncol, mint a madár. Keresu teste karom alá simul. De nekem minden nehéz, unalmas, kelletlen...

Aztán szünet következik. A terem kiürül. Hol van Ida?

A lámpák egy részét lecsavarják. Talán senki sincs már a teremben. Ekkor megpillantom a sarokban, hol egy urral beszél, akivel egy izben táncolt.

Nem hallok egy szót sem. Nem látom arcukat sem. De azért azonnal tudom: itt van ő.

Az előcsarnokban egy ifjúkori barátom az otthonról beszél s nagyon örül nekem. Azután kclégák jönnek és ismerősök... S olyan vagyok, mint máskor. Szavakat mondok s senki sem veszi észre, hogy csak üres vázak.

S egyszerre, minden megfontolás, minden elhatározás nélkül mejjette ülök s Ida tréfás mozdulattal bemutatja a férfit. X. báró. Látnom, hogy megbarnult bőre sötétebb, mint a szoke haja, s a szemöldöke össze van nőve az orra felett. A hangja olyan, mint az oboáé. S később a járásánál észreveszem, hogy lépéséhez a fejével bólint.

És mesél. Nos miről? Természetesen vadászatról, zsurokról, társaságokról, ragyogásról. Lassan és megfontolt, kissé mesterkélő nyugalommal és biztonsággal beszél.

Ida pedig hang nélkül, mozdulatlanul hallgatja.

Egyszer aztán eltűnnek. Hosszu idő múlva visszatér Ida az ő karján. A táncomat kérem tőle.

— Oly sokáig távol volt...

— Lenni voltam az étteremben.

A legutóbbi eseményekről alábbi jelentéseink számolnak be:

Izgatás Montenegróban.

Cettinjből jelentik. A montenegrói kormány nem világosítja fel a közvéleményt Európának Skutari jövő állása dolgában elfoglalt álláspontjáról. A király és az összes irányadó tényezők azon az állásponton vannak, miszerint Montenegro semmi szín alatt sem mondhatja le Skutariról. A király azt mondta, hogy Skutari lesz az ország fővárosa és hogy a király székhelyét is oda fogják áttenni. A felhivatalos lap folytatja izgatását Ausztria-Magyarország ellen s ennek az izgatásnak mindenütt mutatkozik eredménye. Giessl báró osztrák-magyar követ a montenegrói kormány figyelmét ráterelte ezen dolgokra, amelyek nem alkalmasak arra, hogy a monarchiában kedvezőbbre változtassa a diszpozíciót Montenegró iránt.

A hatalmak a megrendszabályozás mellett.

Londonból jelentik: A nagykövetségi reünio tegnapi ülésén a nagykövetségi Ausztria-Magyarországnak azt a kívánságát, hogy a nagyhatalmak a montenegrói partokon csapatokat szállítsanak ki, vagy hogy más hatásos, kényszerítő rendszabályokat rendeljenek el, nem fogadták el. Minthogy a reünionak egyhanguan kell határozatait meghoznia, ilyen egyhangúságra azonban tegnap nem lehetett számítani, a hivatalos kommuniké teljes joggal azt mondhatta, hogy a nagykövetségi reünio még nem hoztak határozatot. Ellenben a tegnapi ülésen Oroszország indítványára elhatározták, hogy a hatalmak a blokádot hatásosabban fogják tenni. Az osztrák-magyar követelés ejutásitása mellett még azt is felhozták, hogy a nagykövetségi múlt szerdán elhatározták, hogy újabb felszólítást fognak intézni Miklós királyhoz, hogy Skutarit ürítse ki, miután Skutari elesése egy cséppel sem változtatta meg a hatalmaknak azt az elhatározását, hogy Skutarinak okvetlenül az autonóm Albánia fővárosává kell lennie. Ez a felszólítás még eddig nem történt meg, de a nagykövetségi kijelentették, hogy mindaddig nem

Nyugodtan mondja ezt. A szemében és a száján ránk látszik.

Tudom már: eljátszottam a dolgomat. Hídeg biztonsággal állapítom ezt meg, mint egy orvos, aki magán a halálos betegséget konstatálja.

Később a báró néhány barátjával melettem ült. Nem látnak engem. Minden szót hallok, de nem értek semmit. Mintha részeg lennék. Csak az ő című arcát látom, mely követi Idát, ha arrafelé táncol. S ekkor egy pillanatra kedvem lenne botránny, lármát csinálni. Ha a látára lépnek!

Az után ismét gondolatnélküli, üres szembe merülök.

Az utcáról betér a nap. A lámpák remegnek a szürke hajnalban.

Sokáig ülünk még a kávéházban. Egy szirészkepi ember van a társaságunkban, aki a pezsgőtől nevet. Kiabál és borzasztó ostobaságokat beszél. Az ég már kéken ragyog, s Ida és a báró azt ajánlják, hogy huzódjunk bejebb a kávéházba, ahol még lámpa ég.

Végre otthon vagyok.

Az öreg a gözölgő teácsészeje mellett ül. Annuska éppen az irodába készül.

— Már itthon van? — fogad kedves, csengő nevetéssel. Melegen, hosszan fogom meg a kezét. S egy szomorú lélek szomjuságával nézek rá.

Megáttam őt magamnak. Kérpótjásul ezért a béli éjszakáért.

J. Wilhelm.

tesznek további lépéseket, amíg ennek a főszóításnak credményét nem tudják.

Párisból jelentik: A lapok a nagykövetségi reünio tegnapi tárgyalásáról közölt tudósítások nyomán azt a biztos reményt fejezik ki, hogy a nagyhatalmak föllépésének, amelyet a jövő hét közepére terveznek, sikerülni fog Miklós királyt rávenni arra, hogy Skutarit a hatalmaknak adja át. Ha azonban Montenegro ragaszkodnék elutasító álláspontjához, akkor a nagykövetségi reünio haladéktalanul megfejező kényszerítő rendszabályokat fog Montenegro ellen elhatározni, amelyek nem szorítkoznak csupán Antivári és Dulcigno megszállására.

Támadják a monarchiát.

Párisból jelentik: Hanotaux Gábor, volt miniszter a «Figaro»-ban kemény bírálat alá veszi Ausztria-Magyarország balkáni politikáját s kifejti, hogy Ausztria-Magyarország annyira ment, hogy általános háborúval fenyegeti Európát, csak azért, hogy Skutarit Montenegróra nézve vitássá tegye. Törökország napja lealkonyult, mert hasonló politikát követett. Ausztria-Magyarország hasonló sorsnak akarja kitenni magát? Most még meg lehet gondolni a dolgot és késedelemeskedés nélkül jezární az ügyet, melynek kimenetelét az egész világ türelmetlenül várja.

Németország velünk tart.

Berlinből jelentik: Az itteni külügyi hivatal hajjandó Ausztriának és Magyarországnak kívánságát teljesíteni, hogy Montenegro ellen haladéktalanul kényszerítő rendszabályokat alkalmazzanak. A kabinetek ma nyugodtban itélik meg a helyzetet. Tegnapi nagyon élénk táviratváltás folyt valamennyi külügyi hivatal között.

Orosz jegyzék a monarchiának.

Párisból jelentik: A «Temps» pétervári távirata szerint az orosz kormány tegnap Bécsben a következő szóbeli jegyzéket nyújtotta át:

Az orosz kormánynak az a nézete, hogy a hatalmak Montenegróval szemben még korántsem merítették ki a presszionak és az ígéreteknek minden eszközét. Az orosz kormány úgy véli, hogy Ausztria-Magyarországot óvni kell azoktól a komoly következményektől, amelyek nyomában járnának minden ehamarkodott akciónak. Másrészt az orosz kormány hangoztatja, hogy ragaszkodik ahhoz a felfogáshoz, amely szerint Montenegro kötejes Skutarit elhagyni.

A labdarugók Versenye.

Vasárnap délután.

Törökvs—DKASE. 6:0 (0:0)

A DKASE Ferencz József-uti sporttelepén vasárnap szép versenyben győnyörködhetett a közönség.

A DKASE kezd, a labdát szép összjátékkal a kapuhoz viszik, de eredmény nélkül, mert a «Törökvs» kitünő hátvédjei minden veszélyt elhárítanak kapujoktól. Kevés és változó szerencsével folyik a játék. A «Törökvs» kitünő balszékekötője folyton bombázza a KASE kapuját és olyan veszélyes helyzeteket teremt, hogy minden pillanatban goalt lehetett várni, de ebből az igazán veszélyes helyzetből a ürge kis Balla II. menti ki kapuját. A labda előre kerül Nagy Bálinthoz, ki egy hosszú passzal kiadja Balla I.-nek, ki lerohan veje s egy mesés magas lövést irányít a kapura, de a kitünő kapus szépen, habár nehezen, de kifogja.

Ezután szintén mezőnyjáték folyik, de nem sokáig, mert a félidőnek vége van, a mely 0:0-ra végződik. Félidőben mindkét csapatot jefényképezik. Azután újra feláll a két csapat, de mintha kicserélték volna a fiukat, mert a második félidőben mindegyik olyan bizonytalanul játszik. A 10. percben esik az első goal a KASE kapujába, majd rövid időközönként még öt goal lett, mely aztán az eredmény is marad. A második félidőben csak Balla I. és Kerekes III. vezettek veszélyes támadást, habár eredmény nélkül is.

A versenyt nagyon szép számu közönség nézte végig. A bíróról kell még megemlékezni, ki kritikán alul bíraskodott. A csapatban jó volt a két Balla, Kerekes III. és Fekete.

Szatmármegye átka.

Három szörnyü társadalmi betegség pusztítja Szatmármegye lakosságát: az uzsora, a kivándorlás és a leánykereskedés.

Erről a harmadik csapásról írja szatmári tudósítónk a következő fájdalmas adatokat:

Innen, Szatmármegyéből viszik Keletre a legtöbb «hungarát». Folytonosan tartóztatják le a leghírhedtebb lélekufárokat, de hiába, egészen kiűrtani nem lehet őket, mert a régiek nyomában mindig újak következnek. Most is több mint két év óta huzódó leánykereskedő-pör foglalkoztatja a bíróságot. Tizenegy Törökországba szállított leányról van szó, akiket az állam kiakart szabadítani förtelmes hejzeturkúlból, de jöllehet a kísérlet már tizenegyezer kórnájába van, mindezideig nem sikerült.

Ezelőtt pár nappal Bakó Jakab magyar köljegyző irodájába harminchérom tizenégy-tizenhat éves leány állított be és arra kérték a köljegyzőt, hogy állítson ki részükre munkakönyvet. A köljegyzőnek gyanus volt a dolog, elkezdte vallatni a leányokat. Azok nem akarték eleinte elmondani, miért kell nekik a munkakönyv, később azonban, mikor a köljegyző kijelentette, hogy csak az esetben állítja ki a cselédkönyveket, ha megmondják, hova szerződtek, megoldódott a leányok nyelve

és megmondták, hogy egy magas, szikár, barna asszony, aki pár nap óta a faluban tartózkodik, szerződtette el őket a szegedi kenderfonógyárnap négy korona napszám mellett.

Erre a jegyző magához rendelte az asszonyt és kérte tőle a gyár megbízólevelét. Az asszonyt ez a nem várt kijelentés nagyon meglepte s halotthalványan, dadogva vallotta meg a jegyzőnek, hogy megbízólevele nincs, a leányokat nem is Szegedre, hanem Czeglédre akarta szállítani. A jegyző ekkor az esetről jelentést tett a csendőrségnek, ahol megállapították, hogy veszedelmes leánykereskedővel van dolguk.

Színház.

Heti műsor:

Hétfőn: Sárga liliom, színmű. B) bérlet.
Kedden: Zsába, bohózat. C) bérlet.
Szerdán: Tatárjárás, operett. A) bérlet.
Csütörtökön: Királyok, három színjáték. Ujdomság. B) bérlet.
Pénteken: Királyok, három színjáték. C) bérlet.
Szombaton: Királyok, három színjáték. A) bérlet.
Vasárnap délután: Cigányprimás, operett. — Este: Bőregér, operett. B) bérlet.

Néhány szó a reklámok szükséges voltáról.

Amióta csak fönnáll a debreczeni városi színház, még nem jártak rá olyan mostoha idők, mint most. A padosok és páholyok napról-napra üresen meredeznek a színpadra, legyen az az előadás akár ünnepi, akár köznap, akár pedig délutáni, vagy esteli, bérletes, vagy bérletszünetes. A közönség egyforma következetességgel marad távol tőle, úgy hogy a színház átlagos bevétele — a színházzal szoros kapcsolatban levő egyik városi tisztviselő hivatalos helyen tett kijelentése szerint — soha nem több, mint 150—300 korona. De még ebből is, azonnal, a személyzet fizetésén kívül mintegy 80—150 koronát ki kell fizetni. Marad tehát a személyzet fizetésére és egyéb fölmerülhető kiadásokra a színházi pénztárban naponként átlag 70—150 korona. Csak az a kérdés, hogy ez az összeg elég-e akkor, midőn Borbély Lili egyetlen föllépéséért 52, Lajthay pedig 15 koronát kap?

Ezt meggondolva, nem csodálkozhatunk rajta, hogy a deficitek állandóan növekednek — a városi házipénztár terhére, mert a szegény Zilahy Gyula kauciója már nincs meg. Azt már fölemésztették a nap-nap után mutatkozó deficitek.

Okát keresve ennek a szokatlan eseménynek, azt aláírtuk, hogy ezért egyedül csak a színház mai vezetőségét, illetve igazgatóságát lehet e felelőssé tenni, mert hiszen az a lelkes, színpártoló közönség, amely ezelőtt nap-nap után szüntelenül megtöltötte a színházat, nem változhatott meg oly rövid idő alatt és ennyire ismételjük, hogy a naponkénti üres házakért egyedül csak a színház mai igazgatósága felelős. Felelős nemcsak azért, mert azoknak a színház körül tapasztalt áthatatlan állapotoknak tovalerjedését, amelynek veszedelmes voltát már

oly régen hangoztatjuk: elfüri és ezáltal elriasztja a színházról, hanem felelős azért is, mert — nem a saját, hanem a város anyagi érdekeinek megvédéséről lévén szó — nem tesz semmit annak érdekében. Az ügyeket csaknem teljesen szabad folyásukra engedi és ugyszólván semmit sem tesz azért, hogy a színház, mint üzlet, kissé fellendüljön. Neki az teljesen mindegy, hogy megy a színház, mennyi lesz a veszieség, mert hiszen az ő fizetését biztosította a város.

Ezért nélkülözi azt, ami minden üzlet létalapja: nélkülözi a reklámot. Azt hisszük, nem kell magyarázni senkinek sem, hogy mi a mai világban a reklám az üzletek számára. Hogy ez az üzletek létezésének alapja, arra csak egy példával kívánunk rámutatni.

Hogy a legközelebbi példával szolgáljunk, csak az «Apolló» mozgó óriási sikerére kell rámutatnunk. Mintegy tízedszer adja már egymásután a Quo vadist? és még mindig zsúfolt házak előtt. Sőt naponként mintegy 40—50 olyan ember távozik az Apollóból, akik nem kapják jegyet az előadásra. Miért keresik félhát nap-nap után az Apollót? Mert mindenütt, ahova csak nézünk, reklámjaival találjuk magunkat szemközt. Nincs egy ujság, vagy hirdetőtábla városban, ahol az Apolló reklámjaival ne találkoznánk.

Vagy vegyünk más példát. Miskolcon kilencszer adták egymásután a «Cigányprimás» című operettet, de minden lap tele van vele, ugyszintén az utcai hirdető táblák. Nem úgy, mint Debreczenben, ahol a japok színházi rovata alig áll 10—15 sorból, mert — Irmay Béla ideiglenes színházigazgató ur kijelentése szerint — nincs szüksége reklámra. Így a hirdető táblákon is alig van színlap.

Elhiszük, hogy Irmay Béla ideiglenes színházigazgató ur nem szorul reklámra, de hogy a városi színház is nélkülözhetné azt, abban kételkedünk. Irmay «igazgató» ur reklám nélkül; is fölveszi a fizetését a várostól, amelynek érdekeiért pedig alig-alig tesz valamit, vagy éppen semmit, — ezt tudjuk jól, — de abban is biztosak vagyunk, hogy reklám nélkül soha nem telik meg a debreczeni színház. Amint hogy tegnap délután a «Lili» és este az «Eva» című operettek előadásán is alig volt 50 ember, aki fizetett volna. Pedig a «Lili» kedvelt operett, éppen úgy mint az «Eva», a melyet már az is kívánatosá tett, hogy Zilahyné lépett fel, nagyváradi és aradi sikerei után.

Hogy pedig a reklám milyen szükséges a színházak számára is, az miből sem játszik jobban, mint a z alábbi kis színházi hírből, amelyet az egyik helybeji lap színházi hírei között olvassunk s amely a következő:

«Szükséges a reklám. Ez a nézete a pécsi színház igazgatójának, Fűredi Bélának, a ki felszólította Gombaszögi Fridát, hogy Pécssett vendégszerepeljen. A színésznő elfogadta a meghívást, sőt arról értesítette az igazgatót, hogy vendégszereplését azonnal megkezdheti. Am az igazgatónak kellemetlen volt az azonnali terminus, mert nézete szerint «a nélkülözhetetlen reklámnak minden lehetőségét» ejesett volna. Így hát arra kérte az igazgató Gombaszögit, hogy vendégszereplését hagyja a jövő hétre, mert Pécssett nem lehet reklám nélkül közönséget a színházba vonzani.»

Ennek elolvasása után talán a színházigazgatóság is belátja, hogy ha neki nem is, de a színháznak föltétlenül szüksége van reklámra.

A társulat májusi fizetése. A városi tanács mai ülésén bejelentette Irmay Béla színházigazgató, hogy a társulat májusi fizetésének kiutalványozásához 3976 korona lenne szükséges. A tanács a bejelentést tudomásul vette és elrendelte, hogy a kért összeget utalványozza ki a házipénztár, amely viszont a Zilahy 2000 korona még meglévő kauciójának és a napi-bevételeknek terhére fogja írni az összeget.

A Zilahy-pár bucsujátéka. Zilahy Gy. volt színházigazgató és neje azzal a kéréssej fordult a városi tanácshoz, hogy a május 4-én és 8-án a Leányvásárban és Csöppségben bérletes előadás keretében megtartandó bucsujátékuk bruttóbevételeinek felét engedje át nekik a város. A tanács hosszas vita után úgy határozott, hogy a kérést teljesíti, de nem a bruttó-, hanem a netto-bevételek felét fogja átengedni.

Megmérgezte magát

Egy elvált asszony elkieseredése.

Foszfort ivott.

Szomorúan eidegét a Bocskay-tér 7. szám alatt levő lakásán egy csinos fiatal asszony. Nemrégén még vidáman élt a 30 éves menyecske férjével és kis fiával. Az utóbbi időben azonban a holdogságot szomorúság váltotta fel: az egyetértés helyébe az egyenetlenség fétközött s a kis lakás, mely előbb meleg fészek volt, most már rideg és elhagyatott volt. Egyedül a kis 10 éves fiucska mosolya derített némi fényt a szegény anya szomorú életének napjaira.

Nagy Józsefné szül. Pataki Mária kolozvári születésű nő már évek óta lakik Debreczenben férjével együtt, majd szétváltak egymástól; Nagy József ott hagyta feleségét és külön ment lakni. Az elhagyott asszony nem tudott vigasztalódni, napról-napra szomorubb lett, mig nem az elkieseredés méregpoharat adott a kezébe. Ma délután foszfort ivott.

A kis fiu mikor észrevette, hogy anyja fájdalmában tehetetlenül fekszik, a szomszédba szaladt át s elmondta, hogy anyja rosszul van. Csak hamar értesítették a mentőket, akik be szállították a kózkórházba.

Hortobégyi Ernő rendőrfogalmazó, mint ügyeletes tisztviselő hallgatta ki a szerencsétlen asszonyt, aki beismerte tettét s azt hozta fel okul, hogy férje elhagyta őt s ez keserítette annyira el, hogy hajálra szánta magát. Nagy Józsefné állapota súlyos.

„APOLLO” mozgó színház

Piac- és Miklós-u. sarok. Igazgató: Deési Alfréd. Folytonos bemenet. Telefon 762.

Közkívánatra még 3 napig!

QUO VADIS?

Sienkievicz világhírű regénye 6 felv.

Ha nincs pénz, nincs szerelem

Szenzációs vígjáték 2 felvonásban.

3 órás előadás!

Az előadás kezdete este 6 és 9 órakor!

HIREK.

— **A közlekedésügyi bizottság ülése.** Szerdán, április hó 30-án délelőtt a közlekedésügyi bizottság a városháza kis tanácstermében ülést tart, amelyen tárgyalás ajé veszik a nagyléta—székelyhídi h. é. vasut kiépítésének ügyét.

— **A DMKE. internátus ügye.** A városi tanács mai ülésén Szabó Elek dr. tanácsnok értesítette a tanácsot, hogy a Gallóvich Jenő alelnök által a DEMKE.-nek kért kétszáz koronát kiutalta a város. Egyben pedig bejelentette a tanácsnak, hogy a szegedi elnökséghez kérdést intéz, hogy most a budapesti központ megszüntetése után hova forduljon esetleg felmerülő ügyeivel a debreczeni DEMKE. és hogy a kész szerződést is hova küldjék el aláírás végett. A tanács ezt a bejelentést tudomásul vette.

— **A magyar-bosnyák központ tagjainak fogadása.** A magyar-bosnyák központ ideérkező tagjainak fogadtatására alakult fogadó-bizottság bejelentette a tanácsnak, hogy a központ tagjai ma délután érkeznek Debreczenbe. Egyben pedig megküldte a meghívót a megérkezés után a főiskola nagytermében tartandó ülésre, és kérte a tanácsot, hogy erre a régebben hozott tanácsi határozat értelmében, küldje ki két tagját. A tanács ennek a kérésnek eleget tett s Medgyaszay Miklós és Szabó Elek dr. tanácsnokokat bízta meg az ülésen való részvételrel.

— **A munkabérek megállapítása.** Az adóügyi osztály átírt a városi tanácshoz, hogy az ipari és egyéb munkások napibéreit állapítsa meg, mivel erre az adókievetések szempontjából szükség van. A tanács mai ülésén elhatározta, hogy a napidíjakat a tavalyihoz mérten 33 koronában állapítja meg és erről értesíti az adóügyi osztályt.

— **Az utcák burkolása.** A tanács mai ülésén Szabó Elek dr. értesítette a tanácsot, hogy a házipénztár kiutalt 15.000 koronát a főmérnöknek abból a célból, hogy az utcák burkolására kirendejt munkásokat kifizessék az összeszegtől. A tanács a bejelentést tudomásul vette.

— **A gyermeknap Debreczenben.** A debreczeni Patronázs-egyesület a városháza nagytermében Weér Györgyné elnöklété alatt tartott ülésén elhatározta, hogy a gyermeknapokat május hó 11. és 12. napjain, vagyis pünkösd ünnepeinek két napján fogják megtartani. Weér Györgyné üdvözölte a szép számban megjelent hölgyeket s az Országos Gyermekvédelmi Liga kiküldöttjét, Vay Gáborné grófnőt, aki a gyermeknap céljairól s a Liga működéséről tartott érdekes előadást, amelyet nagy tetszéssel hallgattak a jelenvők, akik elhatározták azt is, hogy a két ünnepen 15 urnát állítanak fel a város különböző részein, amelyeknél urnák fogják fáradozni.

— **Az utcák öntözése.** A tanács mai ülésén szóba került az a tarthatatlan állapot, mely a Pávcs-, Péterfia- és Csapó utcákon uralkodik borzalmas por ajakjában Vargha Elemér dr. kérte a tanácsot, hogy miután a vízvezetékek nem locsolnak, legalább az oajjal való locsolást léptessék ismét életbe. Hosszas vita indult meg e körül az indítvány körül, végre is elvetették az indítványt, azzal az indoklással, hogy a vízvezetékekkel és öntözőkocsikkal ugyanis rendszeresen locsolják az utcákat. — Igazán rendszeresen!

— **Bajok a városi bérháznál.** A városi új bérpalotánál egyenként lépnek fel a kisebb-nagyobb bajok, amit leginkább a vízvezeték hiánya okoz. Ezeket a mai tanácsülésen is szóvá tették. Mikor is felszólították az éppen jelenlevő Haty Kálmán vízműfelügyelő főmérnököt, hogy sietesse a munkálatokat, hogy legalább május 1-re, a beköltözések napjára tudják a palotát vízzel ellátni. Azonban addig is és lehetőleg még ma intézkedjen, hogy legalább a klcettek legyenek ma, vagy holnap vízzel elláthatók, mert rettenetess büz van az ilyen mellékhelyiségek körül. Haty kijelentette, hogy azennél megteszi az intézkedéseit a bérpalotának vízzel való mielőbbi ellátása tárgyában.

— **Ujtások a honvédségnél.** Az újonnan szervezett levashadosztályokkal kapcsolatban a magyar királyi honvédelvesség körében is több rendbeli ujtás történt. Így a négy honvédelvöldandár, amely eddig az 1—4. számmal volt megjelölve, ezentúl az új jövahadosztályok felállításával fõvekeztében más számokat fog kapni. Az eddigi első számú levandandár, amelynek az állomáshelye Szeged, a kettes számot, az eddigi második számú budapesti honvédelvöldandár a 19. számot, a Pécsenti állomásozó 4. és Debreczenben állomásozó 3. számú honvédelvöldandár pedig a 23., illetõleg a 24. számot kapték. Hasonló számozást kapnak a még ezután meg alakítandó honvédtüzérandárok is, amelyek szintén annak a hadosztálynak számát fogják viselni, amelynek körzetébe be lesznek osztva.

— **A Dmke ügye.** A „Pol. Hir.” jelenti: A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület budapesti osztályának működését tudvalevõleg beszüntette Lukács László belügyminiszter Lázár György szegedi polgármesterhez intézett rendeletében. Ez igazgatóság ülésén most bebizonyosodott, hogy a belügyminiszteri rendelkezés politikai hajszája a függetlenségi párti Gallovich ellen. Gallovich fõtitkár ugyanis bemutatta gróf Szapáry udvarmester táviratát, aki Anguszta fõhercegné szony legfelsõbb engedelmet tudatja nevének használatát illetõleg. Bemutatta továbbá gróf Zichy János akkori kultuszminiszter levelét is, aki szintén beleegyezését adta nevének felhasználásához. A belügyminiszter tehát konkrét vádat emelt teljes alap nélkül politikai boszúból. Bemutatta ezután Dániel Ernõnek és Lázár György polgármesternek, valamint az igazgatóság megjelent tagjainak az összes aktákat, könyveket, melyek után az igazgatóság egyértelmûleg alaptalannak ítélte a miniszterelnök mint belügyminiszternek példátlan eljárását. Az igazgatóság elfogadta az elnökség javaslatát, mely õt tagu bizottságot küldött ki, hogy az tegyen jelentést a dologról a rendkívüli közgyûlésnek.

— **Uj fegyvertartási rendelet.** A belügyminiszter egy most kiadott rendeletével megszüntette a fegyvertartást. Ezentúl sokkal nehezebb lesz fegyvertartásra engedélyt szerezni, mint eddig volt. Az új belügyminiszteri rendelet úgy intézkedik, hogy mindenkinek, aki lõfegyver birtokában van, vagy ilyet vásárolni akar, a rendõrkapitánynál, községekben pedig a szolgálatnál engedélyt kell kérnie. Még akkor is, ha ez a fegyver vadászcélokat szolgál. A vadászjeggyel mellett ez a másik engedély is fejmutatandó, mert ellenkezõ esetben kész a kivégzés és a fegyver elkobzását más büntetés is követi. Az engedélyt csak büntetlen elõéletû egyén kaphatja meg, az, aki hivatala és foglalkozása és egyéni megbízhatósága által arra jogosnak találhatik.

— **Lelkészválasztás Nagylétn.** Egy évi vajudás után végre f. hó 27-én megtörtént a lelkészválasztás. A maradt 29 pályázó közül 133 abszolút többséggel Földesy József ujbpesti s. lelkész, városunk kollégiumának hírneves növendéke s társadalmunk által közismert s kedvelt ifja választott meg. Az eredményt Magyar Gábor választási elnök hirdette ki délután 3 óra kor a ref. templomban.

— **Az «Augusta» szanatórium segélye.** Ismeretes, hogy a tanács régebben közgyûlési és kormányhatósági jóváhagyással 100 ezer koronát szavazott meg az «Augusta» tüdőbeteg szanatóriumnak segélyképen oly feltétellel, hogy a segélyt a építkezések megkezdésekor kiutalják. A szanatórium a segély kiutalását most megsûrgette, mire a tanács mai ülésén kimondotta, hogy a segélyt a nagykölcson terhére írva kiutalják, az ajárt szerzõdéseket pedig a kormányhoz terjesztik fel jóváhagyás végett.

— **Feltörték a Bika pincéjét.** Ma reggel jelentették a rendõrségnek, hogy a Bika vendéglõ pincéjét feltörték. A helyszínen megjelõvenve, a rendõrség megállapította, hogy a pince ajtaját csákányval feszítették fel az ismeretlen tettesek, akik csak néhány üveg bort vittek el onnan.

— **Ráomiott a föld.** Rémes szerencsétlenség történt Hajdudorogon, minnt ottani tudósítónk jelenti. Horvát János, Horvát Sándor és Horvát György kufurrók felvállalták Görög Mihály ottani gazda betonkutjának kitészítését. Vasárnap hozzá is kezdtek a munkához s egyenként szedték ki a nehéz betongyûrüket. Mikor az utolsó vették ki, a föld egyszerre leszakadt és rázuhant Horvát Jánosra, akit agyonnyomott a súlyos földtõmeg. Holtan húzták ki a föld alól. A szerencsétlenségõl azonnal értesítették a kir. ügyészséget, amely még tegnap kiszállt a helyszínen. A holttestet ma délelõtt boncolták fel, ami után ejtették a szerencsétlenül járt embert.

— **A járhatatlan dõlõtak.** Ismeretes az a közgyûlési határozat, amely kimondta, hogy a városi dõlõtak mellett a földet fel kell árkolni. A mai tanácsülésen bejelentették, hogy az egyik téglagyár körüli dõlõt az árklés elmúlásztása következtében járhatatlanná lett és kéri annak kijavítását. A tanács kimondta, hogy az ügyet megvizsgálás és véleményezés végett kiadják a mérnöki hivatalnak.

— **A tanonc cipõ nélkül.** Szabó József bádogos tanonc, aki Nagy Sándor Boeska-tér 12. szám alatt lakó bádogosmesternél van alkalmazva, cipõ nélkül maradt, mert vajaki elccepta a szegény fiúnak szép új fûzõs cipõjét.

— **Ellopott fehérnemûk.** Hajdu Antalné Homok-utca 99 szám alatt lakó nõ panaszt emelt ismeretlen tettes ellen, aki az udvarról a mult éj folyamán többféle fehérnemût ellopott, melyek száritás végett voltak kiterítve.

Modern és a legjobb!
VILLAMOS
berendezések
rendelje meg
Földvári-nál
üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.
Tanuló felvétetik.

CSARNOK

Egy szív története.

Regény.

Írta: F. H. Budnett.

36.

Polly egész valója büszke és szigorú volt Framleigh iránt. A gyengéd, finom lelkű Cicely néha úgy, de úgy meghatódott, sőt néha meg is sértődöttnek láttára és igazán fájó szívvel hallotta, milyen hidegen és gúnyosan beszél Polly a kapitánynyal. Valahányszor Polly szép fekete szemöldei könnyeden, de jelentősen ráncba vonódtak, Cicely mindig összeresztette.

— Néha nagyon megijeszt! — mondta Cicely Pollyhoz. — Ugy eihamarokodja néha a dolgot és olyan csipősen beszél! És úgy tetszik nekem, édesem, mintha mindig Gaston haragítaná meg. Pedig, úgy-e, ön nem szántszándékkal kegyetlen?

— Azt hiszem, hogy igen! — felelte Polly. — Legalább nem vagyok az ellenkezőről meggyőződve. Szívesen mondom borsos dolgokat, hogy azok, akiket nem szeretek, megérezzék! És egészen nyugodtan bevállhatom, hogy az ön bátyja is azok közé tartozik, a kiket nem szeretek. Én nem vagyok olyan, mint ön; nekem nem esik könnyen megbocsátanom! Framleigh kapitány egyszer megharagított és nem bocsátottam meg neki.

S Polly szép szemöldei még sötétebben vonódtak össze.

— Oh, Polly! kiáltott fel Cicely panaszos hangon. — Es nem is fog neki soha megbocsátani?

— Nem tudom!... Őszintén szólva, erről nem is szoktam gondolkodni. Csak azt tudom, hogy eddig még nem bocsátottam meg neki.

Valószínű, hogy azért volt ilyen kemény a kapitány iránt, mert gyakran azon kapta magát rajta, hogy sajnálja a kapitányt, ha a maga ellenére is. Mert keserű dolog az, hogy elrabolták a kapitánytól minden szép reményét; bizony, ez nagyon keserű dolog s nem csoda, hogy a kapitány olyan sápadt és haragos-szomorú képű! Mert Polly megtudta Cicelytől, hogy Gastont az adósságok mostanság még jobban nyomják-szorongatják, mint azelőtt. Sőt Gaston azt is mondta Cicelynek, hogy lemond a tiszti rangjáról s kereskedővé lesz, ámbar — mint Cicely sirva jegyezte meg — Gaston gyűlöli a kalmárkodást.

— Igazán borzasztó! — mondta Cicely ekkor. — Néha úgy busulásnak ered szegény Gaston, hogy se nem eszik, se nem iszik. Egyszer pedig, mikor újra egy olyan tolakodó ember jött hozzá és gorombán követelődzött, Gaston azt mondta nekem, hogy haza kell küldenem, mivel nekem nem szabad tudnom ilyesmikről s nem tudja elviselni, hogy én is nyugtalankodjam és szomorkodjam. De azt feleltem neki, hogy lehetetlen egyedül hagynom őt s csakugyan most is azt hiszem, hogy nem szabad ezt megtennem. Nincs igazam, édes Polly?

— De igen, tőkéletesen! — vizonzá Polly határozottan. — Én sem tenném meg. Azután elpirult, hogy ilyen elhamarkodottan beszélt és bosszusan sietett szavaihoz hozzáfűzni:

— No igen, ha én is a huga volnék. — Ha — suttogta Cicely kis szünet mulva, habozva-akadozva, — . . . ha feleségül venné Diana Dalrymple, a nagybácsi ismét kibékülne Gastonnal s ismét minden úgy volna, mint azelőtt. Legalább Gaston így nyilatkozott előttem egy ízben.

Folytatják.

A szerkesztésért felelős: a lapfőigazgató.

Egy okos fej

Elcsatolja azon vívmányokat, melyekkel a hárszorkemta a hámlásszort meg ajándékozta.

Dr. Oetker sütopora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudíngpora a 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csokoládé, tea, pudíng, tej, mártás és eréme vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-esőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagban. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériákban. Ványek ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Fürdőmegnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a volt Telegdy-féle jelenleg

„Diana“ fürdő

(a vasúttal szemben)

megnyit, és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség igényeit kielégíthetem, amiről a közönség meggyőződését kérem.

Tisztelettel

Kabai József

fürdőtulajdonos.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, d. u. 70 fill.

Kádfürdő 1 korona 30 fillér.

Nőknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután.

Férfiak gőzfürdő kedd, csütörtök szombaton egész nap és szerdán d. e.

Fűzetjegy ára 7. korona,

amelyhez 10 darab gőzfürdőjegyet, érvényes délelőtt és délutánra.

Zongorák, pianinók

elsőrendűek, újak: 700—2000 koronáig; angol mechanikával, kereszt-hurok, hárfapedállal. Átfűszottak: 300, 400, 500, 600, 700 koronáig vásárolhatók és cserélhetőek.

Ócska zongorákat és pianinókat átcserelek újakra. Mindenféle átalakításokat, javításokat, hangolásokat jóállással vállalok.

Kernács zongorakészítő nagy telepei

BUDA PEST. Főközpont: **Kálvin-tér 6.**

Főüzlet:

Szerencsén-u. 33. az „Opera” közelében

Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-CRÉME SZAPPAN

legjobb arkenőcs. 2-3 nap alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Créme egyedüli szer szeplő, mályfoltok, pattanások bőrtarka (Mitesser) ráncok, kiütések ellen.

Margit-Créme páratlan szer bőrpattanások, wimmerlik, arc- és kézvrösszesedés, napbarnítás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrt kenve, ez rögtön felveszi és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szeplővel, vagy mályfoltokkal fedett arc 2-3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Creme teljesen ártalmatlan, nem zsíros, az arc uem lesz fényes, azért nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Créme ára: nagy tégely 2 kor, kis tégely 1 kor. — Margit puder fehér, rózsaszín, v. créme színben 1-20 kor. Margit-szappan darabja 70 f. — Csakis akkor valódi, ha minden egyes doboz

gutori Földes Kelemen gyógyszerész ARAD felirattal és címerrel van ellátva. Utánzatoktól óvakodjunk!

Főraktár Debrecenben: Balázs Ödön, Josa és Jóna drög. Kubek Sándor, Mihalevics Jenő, Mautner Alfréd, Tóth Béla, Baróc Zsigmond [Hajduszentpéter] Erősey Gábor gyógyszerész Hajduböszörmény.

Hajbetegségek

gyakran úgy keletkezik, hogy elpusztítják a hajnak a a fejbőrnek oly szükséges gondozását. Miben van az a művészet, hogy a haját szépen, tömöttnek, egészségesnek megtartsuk?

Csakis abban, hogy a fejbőrt tisztán tartják.

Csakis abban, hogy a haj gondozásánál kevesebb gondot fordítanak.

Csakis abban, hogy hetente néhány csepp a szalonban készített hajápolóra szűnnek.

Mit kell tehát tenni?

As enyhe, hajápolóra legalábbiasabb

fekete fej jegyű

sampun

nevelő előrangú készítménnyel meg kell tisztítani a fejbőrt s a haját, de megjegyezzük, hogy vásárlásnál ügyelni kell, hogy eredeti csomagot adjanak az itt látható védőjeggyel 80 filléret. A forgalomba hozott sokféle utánzat és hamisítvány olyan kezes természetű, hogy óvakodnia kell tőlük annak, s ki haját meg akarja tartani.

Sampun a fekete fejjel eredeti csomagokban 80 filléret kapható minden gyógyszerárban, drogériában, illatszár- és szappanüzletben és fodrászoknál is. A hol nincs még az eredeti preparátum, vagy hamisítványt kínálnak helyette, ott forduljanak a főraktárhoz:

Faiszl Ferenc, Budapest, VI., Mozsár-utca 12.

s honnan későbbi fogják a legközelebbi elárúzó címét vagy 2.40 K előzetes beküldése ellenében bérmentesen küldenek 8 csomagcsokit. Utánvételre való küldésnél 85 fillérel több.

Hans Schwarzkopf, G. m. b. H. Berlin N. 27.

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

Alapítatott 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, fatagaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készíttetnek.
Szedőgép. Telefon 412.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fönntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetéseket Rívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Kiadó nyári lakás. 2 szoba, veranda, és mellékhelyiségekkel a Vénkertben kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Pénztárnoknőnek vagy irodába gépirónőnek ajánlkozik ügyes fiatal leány. Cim a kiadóban.

Elsőrendű huspiaczezal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett **szalámigyar**, villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg bérbeadandó. Szíves ajánlatok „Élőnyös” jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek.

VARRÓGÉP Singer-féle, 240 koronás, egész új női ruha varrógép eladó. Bővebbet a kiadóban.

TELJES ELLÁTÁST keresek, különösen a komolyabb korban levő barátnőm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igénykről később, ezúttal csupán ajánlatot kérek: „Barátnő” címmel, kiadóba.

Szliács aczélfürdő.

Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás beisó használatra. Idény május hó 15-től szeptember hó 31-ig. Felülmúlhatatlan verszegénység, sarkor, női bajok, hátgerinc és idegbajok, benulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után. Mint fürdőorvos **Dr. Nádasy István** hív. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestén át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasúti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust, utazás valamint lakás árkedvezményről az elő és utóidényben stb. ad a: Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom-megye.)

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító bedörzsölésiszor, köszvény, csusz és a megfázás hűléségyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kéni.

Gyomorgörcs, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitünőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPER

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
Debreczen.

Gyertyánliget Máramaros-megye

a legszebb, leggyönyörűsebb, kékhatáru hegyi gyógyhely, nevényfürdő és vízgyógyintézet.

Családias szóp magas fekvés, por- és szélmentes, szonáta, enyhe levegő, kitünő isz és konyhai gyógyzó uszoda vas-orrász. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Legkedveltebbek a gyógy-siker: verszegénység, sarkor, ideg-zsug, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bántalmak. Kényelmes, csinos lakások és ugyan jó ételt. Igaz nyaralóhely. — Idény: május-október. Vasúti állomás: Mész-Bécs, Gyertyánliget. — Előnyök: 1. Újso szes a lesteren ártalom a nyáre elnyújtás a barátságos környezet. 2. Közeli vasutállomás és jó közelet.

Inscruban telefon. A férvévigyázatóság.

R*WOLF

Magdeburg-Buckau

Hagyományos Képviselete:
Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőzű
LC KOMOBILOK
Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig
Bármely gyártalep legelőnyösebb ázemgépe

A Széchenyi-u. végén

az asperni ütközetben

1809. évben

500 m. nagyságu művészi körkép

Lakatos Artur iparművész-tanár terveit

szertint festette:

Borzássy Béla festőművész.

Ezen művészi értékkel bíró körképet **Debreczenben** a mai naptól kezdve néhány napon át a **Széchenyi-utca** végén erre a célra épült sátorpavilonban mutatjuk be, okvetlen tekintse meg, e művészi alkotást, mert ilyen gyönyörű látványosságot, nagyon ritkán lehet látni.

Belépődíj 1 korona, diák, katona és gyermekjegy 50 fillér.

Kedvezményes jegyek előre váltástók Anzsi József könyvkereskedésében Széchenyi-utca sarok.

Nyitva reggel 8 órától este 8 óráig fényes villanyvilágítás mellett. Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Debreczen Dávidos-utca 7. Typograph-szedőgöpen szedve.